

Het lot van de reuzenvissen

Contributed by Dennis Barten
vrijdag, 06 juli 2007

's Werelds grootste zoetwatervissen staan zwaar onder druk. Tot die zorgwekkende conclusie komt Richard Stone in de laatste editie van het wetenschappelijke tijdschrift Science, waarin hij de toestand van de grootste zoetwatervissen ter wereld onder de loep neemt.

Stone baseert zich op het 'Megafish Project' van National Geographic en de Universiteit van Nevada, waarvan onlangs de resultaten werden gepresenteerd. De projectgroep, onder leiding van bioloog Zeb Hogan, verdiepte zich hiervoor in de visstand van de belangrijkste meren en rivieren ter wereld.

Laatste der Mohikanen?

Neem nu de bijna 5.000 kilometer lange Mekong, die achtereenvolgens door de landen China, Myanmar, Laos, Thailand, Cambodja en Vietnam loopt. Deze misschien wel belangrijkste rivier van Azië huist zeker 20 vissoorten die groter dan twee meter worden en een gewicht bereiken van soms wel meer dan 100 kg.

De reuzenkatvis (*Pagasianodon gigas*) bijvoorbeeld, behaalt in krap zes jaar tijd een gewicht van 150 – 200 kg. Omdat er in Thailand echter hoge prijzen worden betaald voor het vlees van deze vis, hangt overbevissing als een zwaard van Damokles boven het voortbestaan van de grootste meerval ter wereld. Ook eist habitatvernietiging zijn tol. Door het op grote schaal bouwen van stuwdammen kunnen de vissen niet meer terugkeren naar hun geboortegronden. Aldus wordt de voortplanting ernstig belemmerd.

Waar in Chiang Khong, Thailand anno 1999 nog 20 reuzenkatvissen aan land werden gesleept, waren dat er in 2005 nog maar vier.

Harpoenvissers

Een andere zoetwatervis die het moeilijk heeft is de Zuid-Amerikaanse pararucu (*Arapaima gigas*), die elk kwartier aan het wateroppervlak naar lucht moet happen om te overleven. Dit maakt hem een gemakkelijke prooi voor harpoenvissers die het op het vlees van deze vis voorzien hebben. De gemiddelde

lengte van de pirarucu is de laatste decennia sterk afgenomen – een zorgelijke ontwikkeling.

De Chinese lepel- of zwaardsteur (Psephurus gladius) is het point of no return waarschijnlijk al gepasseerd. Habitatvernietiging, vervuiling en scheepvaart in de Yantzekiang (blauwe rivier) hebben deze tot de verbeelding sprekende vis op het randje van de achtergrond gebracht. Het ziet er niet naar uit dat de situatie in de blauwe rivier de komende jaren zal verbeteren. De grootste zwaardsteur aller tijden had een lengte van meer dan zeven meter.

Onomkeerbaar

Richard Stone spreekt in zijn artikel de hoop uit dat men in het booming Azië ook oog blijft houden voor het behoud van de natuur. Het ‘Megafish Project’ zou daarbij moeten helpen. “Zowel in de Mekong als Yangtze zwemmen unieke – soms zelfs nog niet ontdekte - vissen rond. Het zou zonde zijn als we deze voor altijd moeten missen. Uitsterven is immers een onomkeerbare gebeurtenis.”